

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Ζ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΜΑΓΕΙΡΙΤΣΑ

— Είπουν κι Ιλάλησα αθύρκει κι παραχρήμα, ή μαίριτσα νά είν' κατιμέν' στ' άλάτ'!

Τούτα εφθέγγατο βροντοφώνως ό Θύμιος Γιαταγάνας, λοχίας των εφζώνων και άποσπασματάρχης επί κεφαλής του 'φροσοφοούντος άποσπάματος, τό όποιον εισήλθε θορυβώδως στό μικρό χωριό.

Μόλις άρχισε νά βραδυάζη, ή κότες ελιαν κορνιούσει από ώρα και οι φουρνοι κάπνιζαν, ψήνοντας τά λαμπρόψωμα των χωρικών.

Χωριστόπουλα, έπιαν στις πόρτες των σπιτιών, «πλιτανίζοντα» μέσα στά αυλάκια, σάν γουρουνόπουλα, και λυγερές άναβαν τό καντήλι του σπιτιού, πού έκαγε μπρός στις μαυρισμένες από τόν καιρό εικόνες.

Ο Πάρεδρος του χωριού, ένας γεροντάκος ξηρός και κοκκαλιάρης, τους έδωσε προσωρινά καταλύματα και «ένα ψημάρνι για τά παιδιά.»

— Κι δη ζητασόμεν, ελεπν ό λοχίας, Ιπαρκει :

Και ελιχε δίκαιο νά άμφιβάλλη ό κύρις λοχίας. Τόσον καιρό κλεισμένος στην έρημιά, τρωγων μπροτότα και έλιγές, δέν έβλεπε πότε νά ρθή ή μέρα πού ή καμπάνια θα διαλαλούσαν του Σωτήρος την 'Ανάσταση και την παύση της γηστίας. Ένα άρνι θα ήθελε νά φάη μοναχός, ό Θύμιος

— Ουδέ μιλά καλά! Γιαταγάνας,

Ουδέ πού πάει τό «Όχι παιζούμε!... Αυτός εινε άντρας, δέν ψητό :

«Αν ήθελε όμως ένα άρνι αυτός, ό δεκανέας, ό Ντούλας ό Καραφωτιάς, ήθελε έναίμισι! 'Αντροκλας έως έκει άπάνω!... Άπο την Μεγάλη δευτέρα, άλλο δέν συλλογίζετανε παρά πόσο θα φάη την Μεγάλη Κυριακή. Και σού έρχεταν σήμερα ό Πάρεδρος, μ' ένα άρνάκι, έκει λέει, σάν γασούλι, μιά μυκοιά, νά φάνε ή άντρες, ό δεκανέας ό Καραφωτιάς, και ό κύρις λοχίας... δώδεκα!

Ποιός νά πρωτοτσιμπίση άπ' αυτό; Δέν φτάνει οσδέ ή μυροδιά του!

Και άρχισε πάλι νά μετράη του άποσπάματος τους άντρας. 'Ετσι πάντα βγαίνουν έξ και δυό οι κύριοι ύπαξιωματικοί, τό δλον... δώδεκα!...

— Ού Νάσουσ, ού Τσιρμπίκουσ, ού ύποδικανεύσ, ού Γιώργουσ ού Ψημμένουσ, ού Μπουχτιάσ, ού Μητρομάρασ, ού Κουφόσ και ού Καραπαπάσ! 'Εξη και δυό ύσόν... δώδεκα! Ποιός νά πρωτοτσιμπίση!... 'Αιντε, ούδέ Πάρεδρε, και άς μνή ηταν του Ισχύοντος βουλευτου του Χρυσόπιντου, τό χωριό, και έννοια σου!

«Αλλά ό δεκανεύσ Καραφωτιάς, δέν εινε και από έκείνουσ πού τά γάνουν!

Αυτό μά φροιά, θα Πασαρή για καλά, κ' ό κύρις λοχίας, σάν άνώτερος, άν του κόρη τό ξερό, άς σκεφθή για λογαριασμό του!..

Τις ίδιες σκέψεις έκανε κ' ό Γιαταγάνας, χωρις όμως νά λαβαίνει και τις ίδιες άποφάσεις. 'Ισως γιατί έκτός των περι ψημαριων σκέψεων, ελιεν και κάποια άλλη.

'Επεινούσε κ' ή... καρδιά του! Πεινάνε κ' ή καρδιές. Κοντά στό στομάχι ή καρδιά, παροξείρεται από την ίδια αίσθησι. 'Ενώσ ό άλλουσ συμψηναι τό ένάντιον. Π. χ. στους δασκάλουσ. Ποθει ή καρδιά τους έρωτα; Ποθει και πάσγει μέχρι πυθμένουσ του... στομάγου. Κάθε επάγγελμα ελι την ιδιοσυγκρασία του και την φυσική κατασκευή του.

Πεινούσε λοιπόν και του Γιαταγάνα ή καρδιά!... Πεινούσε και έλιμαζε. Νά την! 'Αρράτη, ροδοβούγουλη, με τά μαλιά πού χρύσιζαν στον ήλιο, πηγαίνοεργόταν μέσα στην αυλή, ή παπαδοπούλα ή 'Ανθή, με γυμνά τά λευκά της μπράτσα—με χλωρό τυρι την έφκιασ' ό Θεός, δοξασημένο τ' όνομά του!— και τά παχουλά ποδαρία της. Άιμα έσταζαν τά μάγουλά της, δροσιές τό πέρασμά της άφινε!...

Μαυρομάτια και γαϊτανοφουδούσα, «άίντε ντε!..

— Κι νά είν' πατημέν' σε' άλάτ'!...

— Όσοτε άμνάς έστιν ή σκορδόμπιστη! Και ένα «αχ» άνέβλυξεν από τά φλογισμένα και πεινασμένα του Γιαταγάνα, σιωπικά.

Κολλημένοσ στό άπέναντί του μαγαζάκι, ούλοποτιζότανε, παρασκευάζόμενος για την Πασχαλινή την πανδαισία, ανακαζών και βροντοφώνων τό κάδος του.

— Π'δ', φέρε μας δυό κουπέσ νιρό, άιντε και νά είνι κρούσι! 'Αιντε γρήγουρα κι μάς άναψι ή λάυρα! Το' φρας εινε ή άσταύ-

ρούτη!...

Και έπιτα στρεφόμενος νά δειξη την Ισχύ και τό μεγαλειό του, πρώτ τον στρατιώτη πού έπλυνε τις πατσές και τις «έγκλιεσες» του ψημαριών.

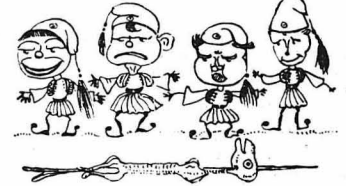
— Ουδέ Γιαγωούλα!

«Ε, ούδέ Γιαγωούλα;

— Τι;

— Πέσ στον Καραφωτιά, ότι ελιεν ού κύρις λοχίας κι διάταξεν ή μαίριτσα νά είνι έτοιμη εις τάς πρωϊνάς φρας, πού τό μισουντιού, κι πατημένη λίγο στην άρμούρα, άξιοσυρπικάς!

'Αιντε ταχέως κι λιαν «μουνούρα» άναχορούμι!

— Ποιός νά πρωτοτσιμπίση άπ' αυτό!

Και ελιεν δίκαιον ό κύρις λοχίας. Τό άποσπασμα δέν θα έκανε Πάσχα στο χωριό. Λόγοι άνώτεροι... διηγηματογραφικοί ίσως, τό άνάγκασαν νά σταυθεύσει εις θεσαν τρεις φρας του χωριού άπέχουσαν, ίνα άνεδρευση για κοκκοιούσ, άφού θα άφιγγε εις παρακάτω στη «Βατόβρουσι» τόν δεκανέα τόν Καραφωτιά, νά έπιτατηρη στου άρνιού τό ψήσιμο!

Και έφθασεν ή ποθητή ή ώρα, και ή καμπάνια χτύπησαν για νά πουνε στον κόσμο ότι άνεστήθη ό Θεός και άγάλλεται ή φύσις!..

Οι χωριάτες χαρούμενοι και πενιλέοι, έρρίχτηκαν στό ψητό, ξεσχίζοντες τη ψημμένη σάρκα με τά δόντια τους, γρουλλίζοντες έξ ήδονης και μασουλιζοντες σάν πεινασμένα ζώα. Κούπεσ με κοκκοινέλι έρροφούντο άπνευστι, από τά δυνασμένα στόματα. Γιαούρτες και μαρουλοσάλατες, κόκκινα αυγά και ντυφεκιές.

«Έξω στά «τρία δέντρα», όπου ό λοχίας ελιεν άποφασίσει «νά τό στρώση για καλά», ή μαγειρίτσα έκομισθη άχνίζουσα ορεκτικά και τό ψητό έστεριμένετο. 'Ολοι κύτταζαν κατά τό μονοπάτι πού άνέβαινε από την «Βατόβρουσι». Ό λοχίας έδιδε διαταγάς.

— Σν Μητρομάρα, κόμπι κλάρες, για νά στρώσομι. Σν Καραπαπά, παραλαβι τουν οινουν, πού μάς έδουκεν ού λερεύσ!...

Τη στιγμή εκείνη ένα λαγάνισμα τόν έκοψε.

— Κύρις λοχία! Κύρις λοχία!

'Ητον ό δεκανέας ό Ντούλας ό Καραφωτιάς.

— Τί είν' ύσόν;

— Του ψητό πεισι!

— Ουδέ, τί λιές ούρέ! Μίλα καλά! Πού πάει τό ψητό!

— Του πήρανε οι «Νταλιατίες». (Οι καταδικωμένοι ως έχοντες εντάλιμα συλλήψεως).

Ό δυστυχησ Γιαταγάνας έμαρμόρασε. «Ό δεκανέας του διηγήθη, πώς ενώ τό στροφούριζε, έκει κάτω στη «Βατόβρουσι», του ριχτήκαν αληνρήδιος φυγόπονοι και του τό άρταξαν.

— Και ή στρατιωτική τμή, πάει ούρέ Ντούλα!

Ό πονηρός ό Ντούλας δικαιολογήθηκε.

Δέν ελιεν έκει τό γκάφ του, ελιεν, εν τούτοις όμως ήμύνηθη και κατόρθωσε νά σώση τό σπληνάντερο.

— 'Εν τούτοις, όμως, πού θα μ' πάν! Νά μη με λέν Καραφωτιά, άν δέν τους καταγράφω τό τομάρι τους!

— Πού εινε του σπληνάντερουσ ούρέ;

— 'Ιδω, παρόν κύρις Λουχία. Και τό έσυρε μέσα από τό σακκίδιο.

— Φέρτε την μαίριτσα, έκραίνουσε ό Γιαταγάνας και ρίχτηκε σάν γλάρος στην έντέψρη, μη άφίσισε στό λίγη ώρα ουτε μεζέ ουτε παραμένέν.

Οι δυστυχεις εφζώνοι στεκόντουσαν έκει τριγύρω, σάν λιθαρένια άγάματα, έμβρόντητα από την καταστροφική διαγώνοντας τά λουριά του όπλιου από πεινα, φυσώνοντας τά ρουθούνια τους, γουρλώνοντας τά μάτια με γαργαλισμούσ και τόν καιρό με σπαραγμούσ εις τό στομάχι. Εύτυχός ύπήρχε άρεκέτό ψωμί, τυρι, γιαούρτι, κρεμμυδάκια, για την δρεξι και μαρουλοσάλατα.

Σαπλομένοι σάν βίλας, με τό στομάχι γεμάτο μαγειρίτσα.

— 'Επί σκοπόν! Τούσ φώναξεν ό λοχίας δείχνοντας τά λαμπράκινα τούτα γαροντισματα.

Και οι άντρες τά φάγαν μέχρι τελευταίου φύλλου μαρουλιού και τριμματου τυριού.

— 'Ει ούρέ παιδιά, άς πουμε και του χρόνου τώρα.

